

Teabepäeva nimetus: Elva Mesinike Seltsingu teabepäev

Koht ja aeg: Pargi 34, Elva 20.oktoober 2019

Lektor: Tõnu Hiimäe

Kokkuvõtte teemal: Vahasulatus väikemesilas ja kärjemajandus korda.

Valmistumine talveks ja mesilasperede kaitsmine ärritajate eest.

Vahasulatus väikemesilas

Väikemesinik või algaja ei pea mitte alati omale soetama suurt ja küllaldki kallist vahasulatajat. Ise olen oma keskelt läbi kümne mesilaspere kärjed väga edukalt üle kahekümne aasta sulatanud kaheksaliitrilises roostevaba mahlaaurutis. Selleks olen soetanud omale umbes 70-liitri tugevast plastikust mitu vanni, kuhu eraldan pahtellabida abil kärjeraamidest kärjed. Heledamad kärjed ühte vanni, veidi tumedamad teise vanni ja tumedad kärjed kolmandasse vanni. Allesjäänud vaha ja mustuse eemaldan raamidelt teravaks teritatud konkspaitliga ning töötlen raame liivapaberiga. Mahlaaurutisse panen kärjetükid paraja suurusega tihedamast kotiriidest kotiga. Vahasulatus teostan saunas puupliidi peal aeglasel tulel. Sula vaha jookseb alt voolikust välja minul umbes neljaliitrilisse emailkaussi, mis asub pliidi servas nii et kausis olev vaha keema ei läheks ja nüüd juba vahasulataja plastmassist voolik ära ei sulaks. Minul on see voolik vastu pidanud kõik need aastad. Kui kauss sula vaha täis saab, siis tõstan ta ettevaatlikult kõrvalasuvasse leiliruumi lavale, kus on sooja nii umbes 50-60 kraadi. Seal ta jahtub kuni järgmise päeva õhtuni. Kui vaha on ilusti ärajahtunud, kraabin terava konkspaitliga vahaketta alt räbu ära nii, et ka alla jääb ilus vaha. Nii ma saan 2,5 – 3 kilogrammised kettad. Tavaliselt on mul korraga käigus vähemalt kaks kotti – üks on vahasulatajas, teist täidan. Mustemaid kärge tuleb kaks korda vahasulatajast läbi lasta, et saada hästi puhast vaha. Niisama lihtne see ongi. Tuleb ainult hoolas olla, et vahasulataja alumisest potist vesi otsa ei saaks ja vaha kuuma pliidi peale ei satuks.

Kärjemajandus korda.

Tänu sellele, et kärjeraame vahasulatajasse ei pane ja koheselt konkspaitli ja liivapaberiga töötlen, jäävad kärjeraamid üsna korraliku väljanägemisega kuni kevadeni. Neid ei kahjusta ei kärjekoi ega hiired. Kevadel, enne kärjepõhja raamipanekut kuumutan raame vanas elektripliidi praeahjus umbes 120 - 130 kraadi juures kuskil 15 – 20 minutit ja hõõrun hästi peene liivapaberiga traatidelt korrosiooni maha. Kevadeks esimese haudme alla minevad ülesehitatud kärjeraamid hoiustan täisraammagasinis kastides, vaheliistud vahel. Meekorjeks poolraam ülesehitatud kärjeraamid hoiustan poolraammagasinis kastides, samuti vaheliistud vahel. Külmas ruumis. Et olla kärjekoi mittetulemises täiesti kindel, panen kastide vahele apelsiini,-sidruni või mandariini koori.

Valmistumine talveks ja mesilasperede kaitsmine ärritajate eest.

Tänaseks kuupäevaks (20.okt.) peaks mesilaspere juba koondatud olema 7-8-le kärjele, kus peaks olema vähemalt ka 2 prisket suurkärge. Ei tea ju kunagi, milline kevad ees ootab. Suir on väga vajalik kevadel emale toiduks. Ei tohi unustada ka esimeste kevadeks sobivate ülesehitatud kärgede väljavahetamist. Iga pere jaoks peaks neid olema vähemalt 3-4 tükki. Lennuava sai juba söötmise ajal kitsendatud 4-5-le sentimeetrile. Kui tihased hakkavad ründama mesilasi, olen taru lennuava ette pannud umbes 1x1cm silmaga traatvõrgu, mõõdus umbes 50x60 cm. Tihased ei pääse lennuavale ligi. Eluasemete lähedal asuvate tarude puhul võiks kasutada hiirelõksu-muidu võivad kannatajateks olla ka kassid. Kaitseks külma tuule ja kevadel liiga varajase sooja päikese eest on mul lennuava ja suveasendis lennulaua ette asetatud valgest kunstkangast (ca 50x60cm)lennuava kate. See ei ahvatle ka tihaseid lennuava üles otsima tulla.